

Varhaiskasvatussuunnitelma

Kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kasvua yhteistyössä

Seurakunnan varhaiskasvatus tukee perheitä lasten kristillisen kasvatuksen antamisessa ja muussa kasvatustehtävässä. Tehtävää toteutetaan kasvatuskumppanuudessa lasten huoltajien ja muiden varhaiskasvatustyötä tekevien tahojen kanssa.

Kirkko ja seurakunnat voivat olla edelläkävijöitä lapsen oikeuksien toteutumisen edistämässä ja lapsen oikeuksien puolustamisessa. Kirkon varhaiskasvatuksessa on tavoitteena lapsen kokonaisvaltainen hyvinvointi, johon kuuluu fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen, emotionaalinen ja hengellinen ulottuvuus. Uskonnollisilla ja hengellisillä asioilla on luonteva asema lapsen elämässä – ne tuovat siunausta, iloa, turvallisuutta ja toivoa hänen elämäänsä. Varhaiskasvatus hoitaa seurakunnan vastuuta kaste- ja ehtoollisopetuksesta sekä tarjoaa lapsille ja perheille mahdollisuutta elää koti- tai lähiseurakunnan yhteydessä ja osallistua seurakunnan toimintaan. Toiminnalla tuetaan lapsen iän mukaista kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luodaan pohjaa hyvälle kasvulle syrjäytymistä ehkäisten.

Kokonaisvaltaisessa kasvatustajattelussa painottuvat eri kasvatussisältöjen nivoutuminen toisiinsa, vuorovaikutus aikuisen ja lapsen välillä sekä kasvatuskumppanuus lapsen perheen kanssa. Kokonaisvaltainen kasvatust antaa lapselle yhtenäisen käsityksen uskosta, elämästä ja ympäröivästä maailmasta – käsityksen, joka syvenyy jatkuvasti, lapsen omaan tahtiin.

Turvallisuuden lisäksi seurakunta tarjoaa lapselle yhteisön, jossa hän on täysivaltainen jäsen. Lapsi toteuttaa hengellisyyttään sekä yksin että yhteisönsä jäsenenä. Hän voi osallistua seurakuntaelämään, sen suunnitteluun ja toteutukseen persoonalleen ja ikäkaudelleen sopivilla tavoilla. Lapsen mielipiteen kuulemisen menetelmät ja lapsen näkökulman huomioiminen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa ovat olennainen osa varhaiskasvattajan ammattiosaamista.

Tavoitteena on, että lapset ja heidän perheensä voivat osallistua aktiivisesti seurakuntaelämään, sen suunnitteluun ja toteutukseen itselleen sopivilla tavoilla. Toiminnan sisällön muokkaamisen lähtökohtina ovat lasten ja perheiden kokemukset, kiinnostuksen kohteet, toiveet ja taidot yhdistettyinä kirkon varhaiskasvatustuksen ja perhetyön tavoitteisiin ja lähtökohtiin. Yhteisön rakentamista ja jatkuvuutta toteutetaan liittämällä seurakunnan kasvatustustyö Polkumalliin sekä liittymällä työalana Art of Hosting – prosessiin.

Lapsi on siunaus. Läsnaolollaan lapsi siunaa seurakuntaa ja aikuisia ympärillään myös haastamalla heitä uudistumaan ja muuttumaan. Seurakunnan tehtävä on Jeesuksen esimerkin mukaisesti siunata lapsia ja nostaa heidät keskelle seurakuntaa, esimerkiksi aikuisille.

Arvot

Pielisensuun seurakunnan arvot on määritelty strategiassa.

Varhaiskasvatustustyötä ohjaavat nämä samat arvot:

ILOSSA – usko ja luottamus Jumalaan vapauttavat iloon, Jumalan lapseuteen, riittävyden kokemukseen, aitoon kohtaamiseen ja eri-ikäisten yhdessäoloon

YKSINKERTAISUUDESSA – keskittyminen perustehtävän vapauttaa luopumaan ilolla vanhasta, toinen toisensa kohtaamiseen ja kuuntelemiseen, yksinkertaisiin ja terveisiin toiminnan rakenteisiin ja vuorovaikutustuksen tasavertaisuuteen

ARMAHTAVAISSUUDESSA – kosketetuksi tuleminen sanan ja sakramenttien sekä kohtaamisen kautta auttavat erilaisuuden hyväksymiseen, pois syyllisten etsimisestä armahtaviin tekoihin, armahtavuuteen itseä ja toisia kohtaan ja siihen, että uskalletaan näyttää haavamme turvallisesti, totuudessa ja toivossa.

Linjauksia

Teemme seurakuntatyötä tavoite- ja toimintakeskeisesti koko työyhteisönä. Rakennamme työtä verkostoitumalla ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Noudatamme valtakunnallisen varhaiskasvatuksen suunnitelman pedagogisia linjauksia. Ei ole olemassa kirkon omaa pedagogiikkaa, vaikka käytämmekin uskonnonpedagogisia menetelmiä (esim. lattiakuvat, godly play). Käytämme lapsikeskeistä positiivista pedagogiikkaa, jossa tuetaan lapsen tunne-elämän ja sosiaalisten taitojen kehittymistä sekä eettistä ja uskonnollista kasvua lapsen omaa osallisuutta huomioiden ja vahvistaen.

Toiminta sisältää leikin lisäksi liikunta-, musiikki-, taide- ja ympäristökasvatusta. Perhekeskeisyyttä toteutetaan järjestämällä toimintoja, joihin voivat osallistua eri-ikäiset perheenjäsenet. Toimintoja järjestetään myös ilta- ja viikonloppuaikoina. Niissä toiminnoissa, joihin osallistuvat ainoastaan lapset, toimimme vuorovaikutuksessa lasten huoltajien kanssa. Tuemme vanhemmuutta ja kunnioitamme vanhempia asiantuntijoina lastensa asioissa. Painotamme lapsen ja aikuisen henkilökohtaista ja kiireetöntä kohtaamista.

Hengellisyys on läsnä kaikissa toiminnoissa. Kunnioitamme lapsen uskoa ja hengellistä herkkyyttä. Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan ajankohtaisten teemojen, valtakunnallisten vuosiaiheiden sekä kirkkovuoden aiheiden mukaan. Myös lapset ja perheet voivat olla osallisia toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Käytännössä keskeisinä elementteinä ovat keskustelut, havainnollistetut raamatunkertomukset, virret ja hengelliset laulut sekä lasten rukoukset. Pyrimme opetuksessa havainnolliseen ja lapselle ymmärrettävään ilmaisuun sekä toiminnallisuuteen.

Tavoitteita ja suuntaviivoja

Noudatamme lämmintä vuorovaikutustapaa. Tuemme myönteisten vuorovaikutussuhteiden solmimista ja ylläpitämistä kiusaamisen sekä myöhempien käytöshäiriöiden ehkäisemiseksi. Keskitymme kohtaamaan jokaisen lapsen ja perheen lämpimästi omana kokonaisuutena ja otamme huomioon heidän tarpeensa.

Liitymme yhtymän ympäristökasvatussuunnitelman tavoitteisiin. Annamme lapsille tietoa ja kokemuksia elinympäristön ja luonnon suojelemisesta sekä kannustamme kierrätykseen ja lajitteluun. Suosimme ulkotoimintaa ja lähiretkikohteita.

Edistämme lapsen edun toteutumista tekemällä lapsivaikutusten arviointia. Seurakuntaan on nimetty kaksi lapsiasiahenkilöä. Yhtymän lapsiasiahenkilöt kokoontuvat säännöllisesti ja kehittävät toimintamallia tavoitteellisesti.

Kehitämme viestintää käyttämällä eri kanavia monipuolisesti ja panostamalla viestinnän selkeyteen ja ulkonäköön.